

Domače vesti

Vaje zbora "Slovan"

Vaje pevskega zbora "Slovan" se bodo vršile v soboto večer ob pol osmih v Slov. društvenem domu na Reher Ave. Prosi se vse pevce kakor tudi one, ki sodelujejo pri opereti, da se gotovo udeležijo.

Zadušnica

V spomin prve obletnice smrti Franka Sot se bo jutri zjutraj ob 7.45 uri brala zadušnica v cerkvi sv. Vida.

Jutri zjutraj ob 8.30 uri se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Vida v spomin tretje obletnice smrti Antona Nosan. Sorodniki in prijatelji so prošeni, da se opravila udeležijo.

Finis čevlji

V Mandelnovi trgovini na 6107 St. Clair Ave. imajo lepo zalogo novih finih čevljev za velikonočne praznike. Tu dobite vsakovrstne stile za moške, ženske in otroke, in čevlji so dobro narejeni iz najboljšega raznega usnja. Cene so vedno zmerne.

V bolnišnici

V Clevelandski kliniki se nahaja rojak Vincent Marold iz Sheffielda, Pa. Nahaja se v sobi št. 306 Hospital Bldg., kjer ga prijatelji lahko obiščejo. Želimo mu skorajšnje okrevanje!

Bolezni

Mrs. Julia Martinčič iz 1158 E. 74 St. se že dalj časa nahaja na svojem domu pod zdravniško oskrbo. Zdravje se ji sedaj polagoma vrača in prijateljice jo lahko obiščejo. Želimo ji, da bi čim prej popolnoma okrevala!

Novi grobovi

JULIUS PETERS

V torek večer ob 10.50 uri je po kratki bolezni umrl Julius Peters, star 54 let, stanujoč na 19006 Kildeer Ave. Doma je bil iz vasi Osredok na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Tukaj zapušača žalujočo soprogo Elizabeth, rojeno Česen, dve hčeri Mary in Elizabeth, dva sinova Michaela in Emila ter brata Jakoba. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 8.15 uri iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev Our Lady of Perpetual Help na Neff Rd. ob 9. uri in nato na Calvary pokopališče.

JUSTINA ZIVODER

Včeraj popoldne je preminila na svojem domu Justina Zivoder, rojena Makovič, stara 60 let. Stanovala je na 907 E. 218 St. Doma je bila iz sela Gornja vas na Hrvaškem, odkoder je prišla v Ameriko pred 40 leti. Pogreb se bo vršil iz Svetkovega pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St.

JOHN STOJKOVIČ

Preminil je John Stojkovič, stanujoč na 2203 W. 6 St. Zapušača mater Mary, brata Charles in sestro Mrs. Alice Naylor. Pogreb se bo vršil v petek popoldne ob 1.30 uri iz Golubovega pogrebnega zavoda na E. 47 St. in Superior Ave.

V zadnje slovo

Članice društva St. Clair Grove št. 98 WC so prošene, da se nocoj ob osmih zberejo v Grdinovem pogrebem zavodu, da izkažejo zadnje čast umrli članici Ivani Zetko.

Trygve Lie kritizira ameriški načrt glede Grčije in Turčije

Glavni tajnik Z. N. je poudaril, da organizacija mora imeti podporo članic

LAKE SUCCESS, N. Y., 26. marca—Glavni tajnik organizacije Združenih narodov Trygve Lie je danes izjavil, da svetovna organizacija lahko uspe edino s podporo vseh držav članic organizacije.

Ta izjava Trygve Lie je očitna kritika postopka Zedinjenih držav, ki so s svojim programom glede Grčije in Turčije šle mimo te svetovne organizacije.

Trygve Lie je obenem podal tudi izjavo, da bo vprašanje Palestine v kratkem času obravnavano na seji organizacije.

V govoru, ki ga je imel ob priliki otvoritve seje odbora za poverjenišтво organizacije Združenih narodov, je Lie rekel, da se organizacija lahko razvije v dejansko svetovno organizacijo za mir edino, če vse države pokažejo, da so pripravljene, da se obrnejo na organizacijo tudi, "ko gre za najbolj pereče interese katere koli države."

Zedinjene države bodo podale pojasnilo

Glavni tajnik Združenih narodov je govoril zelo oprezno. Zavedal se je, da bodo Zedinjene države pojasnile pred Varnostnim svetom svojo protikomunistično pomoč Grčiji in Turčiji, in sicer na seji, ki se bo vršila v petek. Neka ugibanja se že podajajo v zvezi s Sovjetsko zvezo, ki bo baje na tej seji podala svojo prvo formalno kritiko glede ameriškega načrta.

Med ostalim je Lie poudaril, da je začetek programa odbora za poverjenišтво organizacije Združenih narodov "koristna lekcija vsem tistim, ki podcenjujejo zmoglost organizacije Združenih narodov, ali pa zmoglost njenih članic pri dosegu rešitve najtežjih zadev."

SUMNER WELLES BO BAJE PRIČAL ZA CHAUTEPSA

PARIS, 22. marca.—Bivši francoski premier Camille Chautemps, ki se nahaja v Zedinjenih državah, bo zaprosil bivšega državnega podtajnika Sumner Wellea, da priča v odsotnosti njemu v prid, ko se bo 25. marca začela v Parizu obravnavati proti Chautempsu.

Welles baje lahko dokaže, da je Chautemps podpiral odpor proti nemški okupacijski sili v Franciji.

Chautemps obsojen na pet let zapor

PARIZ, 26. marca.—Bivši francoski premier Camille Chautemps, ki se sedaj nahaja v Zedinjenih državah, je bil v odsotnosti obsojen na pet let zapor in sicer zaradi dejanj, ki so škodovala ugledu Francije. Poleg tega je sodnija obsodila Chautempsa na izgubo vseh civilnih pravic in na zaplenbo njegove imovine.

KONCERT in IGRA

MLADINSKEGA PEVSKEGA
ZBORA SDD
na Waterloo Rd.

V NEDELJO 30. MARCA

Pričetek ob 3.30 uri popoldne
Zvečer ples

Mož ubil tasta, ženo in sebe

BRAZIL, Ind., 26. marca—Russell Bryan, 24 let star pivovarski delavec, je šel snoči na dom svojega tasta Mack Thompsona, kamor je odšla njegova žena, ko je pred tednom dni vložila tožbo za razpoko in vzela seboj njuno 5-letno hčerko Betty Jean. S seboj je vzel revolver.

Bryan, ki je vojni veteran, je začel oštevati svojo ženo radi tožbe, nakar mu je ženin oče ukazal, da zapusti hišo. Namesto tega je Bryan potegnil revolver in ustrelil tasta in ženo.

Bryan-ova tašča je v grozi pograbila vnukinjo Betty in zbežala iz hiše, toda pobesneli mož ji je dohitel ter zbil Mrs. Thompson s ročajem revolverja in podrl hčerko na zemljo. Potem se je vrnil v hišo, nameril orožje nase in izvršil samomor.

Mrs. Thompson je z otrokom bežala v gozd, kjer so ju sosed, ki so čuli streljanje, našli čez tri ure smrtno premraženi. Deklica je čez tri ure umrla, med tem ko se Mrs. Thompson nahaja v kritičnem stanju.

Ugibanje o podpori Grški in Turčiji

LONDON, (O.N.A.)—Vprašanje, ki prav posebno zanima tukajšnje kroge v zadevi ameriške podpore Grčiji in Turčiji, je tudi, koliko drugih dežel v Evropi bo deležnih te pomoči. Zadevo proučujejo strokovnjaki mednarodne politike pred vsem z vidika, kakšno vlogo namerava igrati Amerika v svetu.

Za Anglijo bi bilo posebno važno, da bi Amerika podprla dežele kot Francija in Italija. Angleški list "Financial Times" na primer pravi, da bi ameriška pomoč olajšala Angliji breme, katero nosi, ko pomaga pospešiti obnovo evropskega gospodarstva. Ta angleški list piše naslednje:

"Ako bo Trumanova formula obveljala, bo Amerika pomagala vsem deželam, ki si prizadevajo, da bi obdržale demokratični režim—tak kot ga pojmujemo Zedinjene države—a so preslabe v gospodarskem pogledu in radi tega v nevarnosti, da jih zanese v druga vodvoda."

KRIZA STANOVANJ JE RES HUDA

NEW YORK, 26. marca—Sodnik Norris Ploscowe je izjavil, da je pomanjkanje stanovanj tako resno vprašanje, da je moral odločno odkloniti, da vrže v zapor tri zidarje, ki so se morali zagovarjati zaradi pijanstva.

Sodnik, ki celice varčuje za bolj "nujne slučaje," je obsodil vinske bratce z odloženo kaznijo.

POHABLJENI OTROCI ROJENI ŽRTVAM "A" BOMBE NA JAPONSKEM

WASHINGTON, 26. mar.—Posebna komisija, sestavljena iz dveh civilnih znanstvenikov ter štirih armadnih in mornaričnih zdravnikov, je danes poročala, da so otroci, ki jih rodijo ženske, ki so preživele eksplozijo atomskih bomb v Hirošimi in Nagasakiju, često rojeni pohabljeni in izmaliceni.

Dali je to posledica pogubnega izžarevanja, ki ga pušča atomska bomba, za enkrat še ni brezpogojno dognano.

Komisija je podala tudi naslednje ugotovitve:

Vsled pogubnega izžarevanja atomske bombe je umrlo več moških kot žensk; človeška izločitev je definitivno ena izmed posledic, kateri so izpostavljene žrtve atomske bombe; opekline, ki jih povzroča izžarevanje atomske bombe, utegnejo povzročiti obolenje na raku, povsem gotovo pa to ni.

Rusija pristala na program Zed. držav glede Kitajske

MOSKVA, 26. marca—Sovjetski zunanji minister V. M. Molotov je danes pristal na načrt ameriškega državnega tajnika Marshalla za izmenjavo informacij glede Kine na dan 1. aprila in obenem opustil svoj prejšnji načrt za posebno sejo, ki bi obravnavala vprašanje Kine.

Na isti seji je državni tajnik Marshall odločno zanimal sovjetske obtožbe, da so Zedinjene države in Anglija že dobile \$10,000,000,000 na račun reparacij od Nemčije. Pred enim tednom je Molotov obdolžil Zedinjene države in Anglijo, da sta nasprotne sovjetskimi zahtevam za reparacije v znesku \$10 milijard, dočim sta za sebe pridržali razne nemške vloge, trgovinske ladje, industrijsko opremo, nemško zlato in patente vse v večji vrednosti, kot pa znaša vsota, ki jo zahteva Sovjetska zveza.

Ameriški državni tajnik je izjavil, da so Zedinjene države dobile na račun reparacij le \$275,000,000.

POLICIJA IŠČE NADVOJVODO

LONDON, 26. marca—Madžarsko ljudsko sodišče je poslalo na vse policijske in vojske oblasti v Evropi in na Zedinjene države policijsko zahtevo, da se takoj aretirajo nadvojvoda Albrehta von Hapsburga, nekdanjega kandidata za madžarski kraljevski prestol.

Plebejsko sodišče namerava vtakniti 50-letnega nadvojvoda Albrehta van Hapsburga v luknjo, in sicer zaradi neklih starih in neporavnanih računov.

Ognjegasec ubit pri gašenju cerkve

Snoči je požar uničil metodistično cerkev na W. 32 St. in Franklin Blvd. Pri gašenju se je sesula pet tonov težka stena na ognjegasnega stotnika Theodorja Brenyas in ga na mestu ubila. Pokojni je bil 49 let star ter zapušača ženo in dva sina. Težko je bil poškodovan tudi ognjegasec Michael Ruddy, star 60 let. Škoda znaša \$100,000.

Truman apelira na bizniške kroge, da znižajo cene

Izraža strah, da bo dežel drugace zajel val divje inflacije

WASHINGTON, 26. marca—Predsednik Truman je danes naslovil poziv na ameriške bizniške kroge, da kjer koli mogoče znižajo obstoječe cene, ker ako se rast cen ne ustavi, obstoji nevarnost, da bo deželo zajel val nekontrolirane inflacije, in da bodo delavske unije prišle na dan z zahtevami za nova mezdna zvišanja.

Truman je rekel, da bodo bizniški interesi apel z razumevanjem vzeli na znanje ter gledali, da ta grozeča inflacija, ki bi eventualno tudi nje same ugonobila, ne bo prišla.

Zadovoljen s spravo v industriji kavčuka

Predsednik je rekel časnikašem, da je zadovoljen z obstoječimi mezdami pogajanj, zlasti pa da ga veseli sporazum, ki je bil dosežen med delavci in upravo v industriji kavčuka.

CIO unija delavcev v dotični industriji je pristala na kompromis glede svojih mezdnih zahtev in s tem odvrnila stavko. Voditelji industrije pravijo, da vsled tega morda ne utegnejo zvišati cen produktom in se zna cene celo znižati.

Molči glede predlogov za prepoved kom. stranke

Časnikarji so Trumanu vprašali, če je res, da bo vetiral zakonske načrte za davčno redukcijo in za prepoved tožb za takozvane "portalne mezde" kakor se govori, ampak ni hotel dati odgovora.

V odgovor na vprašanje, če se strinja z izjavo delavskega tajnika Schwellenbacha, ki je priporočal, da se obstoj komunistične stranke z zakonom prepove, je Truman odvrnil, da je delavski tajnik govoril samo v svojem imenu, ter se vzdržal vsakega nadaljnjega komentarja.

ARTHUR LANE PODAL OSTAVKO KOT AMBASADOR ZA POLJSKO

WASHINGTON, 26. marca—Arthur Bliss Lane je danes podal ostavko kot ameriški ambasador za Poljsko in sicer zato, da bo mogel "svobodno govoriti o tragediji Poljske," kot jo je videl za časa svojega 30-mesečnega bivanja tam.

Lane, ki se je pred kratkim vrnil iz Poljske, je zaprosil predsednika Trumana, da sprejme njegovo ostavko. (O "tragediji Poljske" je začel Lane govoriti, še preden je podal ostavko na položaju ambasadorja).

RUSIJA OSVOBODILA LASKE UJETNIKE

MOSKVA, 26. marca—Gen. Filip Golikov je zanimal ugibanja nekaterih italijanskih časopisov, da se v Sovjetski zvezi nahaja še večje število italijanskih vojnih ujetnikov.

Golikov je rekel, da je 32 ranjenih italijanskih ujetnikov bilo tudi poslanih nazaj v Italijo v decembru leta 1946. Pred tem je iz Sovjetske zveze bilo vrnjenih v Italijo 21,065 vojnih ujetnikov in sicer v juliju istega leta, 146,151 italijanskih vojnih ujetnikov pa je bilo osvobojenih v Poljski, Nemčiji in Avstriji. Vsi pa so bili poslani nazaj v Italijo.

Nesreča v premogovniku zahtevala 121 življenj

Plinska eksplozija stresla rudnik v Centraliji, Illinois

CENTRALIA, Ill., 26. marca—Včeraj popoldne se je primerila v premogovniku Centralia Coal Co. plinska eksplozija, ki je zaprla pot na prosto skoro vsem delavcem, ki so se nahajali v štiri milje dolgih rovih, vijočih se pod zemljo v globočini 549 do 1000 čevljev.

Rešilno meštro je iz enega rova rešilo 28 mož in prineslo na površje dvojce trupel. Do ostalih mož ni mogoče in njihova usoda je zapečaten.

Številke delovne sile, na delu ob času razstrelbe, katere je dala v javnost korporacija, se razlikujejo, toda danes zvečer se je s precejšnjo gotovostjo, ugotovilo, da je našlo smrt pod zemljo 121 mož.

To je prva velika nesreča, ki se je primerila v premogovnih revirjih v južnem Illinoisu.

Iz Washingtona se poroča, da je senat Zedinjenih držav sprejel sklep za preiskavo o vzrokih katastrofe.

Mir z Japonsko

LONDON, (O.N.A.)—Zahteva, katero je stavil general MacArthur nedavno v Tokiju, da velja skleniti mir z Japonsko čim prej, je v Londonu naltela na ugoden odmev. Toda nekateri člani delavske stranke so naglašali, da je trditve generala MacArthurja, da imajo zavzniki dolžnost, da pomagajo Japonski, popolnoma v skladu s Trumanovimi priporočili kongresu v zadevi Grčije in Turčije.

Ti člani delavske stranke so posebno poudarjali okolnost, ki je Angležem popolnoma nerazumljiva, namreč, kako je mogoče, da je mogel general, ki nima nobene vladne pozicije, podati tako dalekosežno politično izjavo.

Angleški gospodarski krogi že dolgo zahtevajo, da je treba normalizirati trgovske odnose z Japonsko. Glede reparacij do zdaj ni moglo priti do sporazuma, ker je Sovjetska zveza odklonila, da bi se smelo všteti japonska dobroimetja v Mandžuriji med reparacije.

ŠE DO BESEDE JIM NISO PUSTILE!

BOSTON, 26. marca—Gruča žensk se je pojavila pred zakonodajnim odborom Massachusetts. Že na vratih urada so začele tja v en dan voditi disjukcije glede nekega zakona za umobolne. Govorile so, da bodo razpravljale, se hudovala in pojasnjevale odboru svoja stališča.

Cez 20 minut so se pa utrudile. Prenagla govorica jim je zaprla sapo. To je bil trenotek, na katerega je odbor čakal, da bi tudi on mogel priti do besede. Kratko in jasno je povedal, da so žene v napačnem uradu in pred odborom, ki z zadevo nima nobenih zvez.

DVA GESTAPOVCA OBSOJENA NA SMRT

LONDON, 26. marca—Vaclav Dvorak, ki je gestapu ova dil 300 Čehov, in Friedrich Moelzer, istotako bivši član gestapa, sta bila po ljudskem sodišču spoznana za krive zločinov izvršenih nad češkimi narodom in obsojena na smrt.

Umirajoča OPA bo pomilostila krivce

WASHINGTON, 26. marca—OPA je pripravljena, da odpusti grehe manjšim krivcem, ki so se pregrešili proti kontroli cen.

Krivice, ki so bile storjene z dviganjem cen do \$3,000, bodo verjetno pozabljene. Toda OPA se bo borila do konca proti splošni amnestiji.

Po sedanjem načrtu bo opustila tožbe, ki so dvignjene proti manjšim prestopkom, toda večji prestopki bodo vseeno kaznovani. Z pomiloščenjem manjših krivcev bo pozabljeno na 60 odstotkov od 13,000 slučajev kršitve predpisov urada za kontrolo cen.

HOOVER PRAVI, DA BI STAI IN LAHKO KONČAL "GRŠKI KAOS"

NEW YORK, 26. marca—Herbert Hoover je snoči na banketu za grški relif rekel, da j ena svetu en človek, ki bi mogel napraviti konec "velikemu delu kaosa in bede v Grčiji," in da je ta človek maršal Josip Stalin.

"V njegovi moči je, da ustavi agresivno vojno v obliki gerilskih vpadov iz Jugoslavije, Bolgarije in Albanije," je rekel Hoover, čigar govor je bil oddan po radiju.

LANDON PODPIRA TRUMANOVO POLITIKO

TOPEKA, Kan., 26. marca—Alf Landon, ki je bil leta 1936 republikanski kandidat za predsednika proti Rooseveltu, je danes izjavil, da "z vsem srcem podpira stališče predsednika Trumana" v zadevi pomoči za Grčijo.

UPORNIKU V PARAGVAJU OGROŽAJO PRESTOLNICO

RIO DE JANEIRO, 26. marca—Braziljska časnikarska agencija je danes priobčila radio objavo paragvajskih upornikov, ki pravi, da so uporniki začeli z ofenzivo proti Asuncion, prestolu Paragvaja.

Drugo poročilo pravi, da se uporniki nahajajo pod poveljstvom polkovnika Alfreda Ramosa in da se nekateri odredi uporniških sil nahajajo na potu za Port Rosario, ki je glavna obrambna postojanka vladnih čet.

RUSI NASTOPILO PROTI ZASTOPNIKU "TRIBUNE"

BERLIN, 26. marca—Sovjetske oblasti so danes dovolile ameriškim časnikarjem, da se podajo na teden dni trajajočo turo v ruski okupacijski zoni Nemčije, toda so izključili zastopnika "Chicago Tribune," z izjavo, da je omenjeni časopis dosledno neprijateljski napram Sovjetski zvezi.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$7.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):
For One Year—(Za celo leto) \$8.00
For Half Year—(Za pol leta) 4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece) 2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year—(Za celo leto) \$9.00
For Half Year—(Za pol leta) 5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

POMEN 27. MARCA 1941

Pred šestimi leti in sicer 27. marca leta 1941 se je zgodilo nekaj, zaradi česar je svet vztrepetal od veselja, iznenadenja in občudovanja. Dogodek svetovnega pomena je vse časopisje svobodnih narodov, brez razlike na katerem delu zemeljske oble se je nahajalo, objavilo z debelimi črkami: "Jugoslovansko ljudstvo je strmoglavilo izdajniško vladno, ki je deželo vlekla v objem nacistične Nemčije!"

"Velika je danes radost v svetu," je takrat pisal Ralph Ingersoll v PM, "in jugoslovansko ljudstvo je to radost stvorilo!"

Ni bilo mogoče najti besed, ki bi dovolj učinkovito izražale vse ono, kar je svobodoljubno ljudstvo sveta čutilo za hrabre jugoslovanske narode, ki so se dvignili proti sramotnemu paktu vlade Cvetković-Mačka z vso odločnostjo in navzlic vsem divizijam nacistične Nemčije, ki so prežale na njih tik ob meji, in prvič v svoji zgodovini spregovorili, da nikakor ne želijo biti hlapeci tujemu gospodarju in ne mrtva figura v šahovski igri imperijalističnih zavojvalcev. "Bolje rat—nego pakt!"—je tistega zgodovinskega dneva odmevalo po ulicah Belgrada. Ljudstvo je dalo polnega duška svojim čutom kot še nikoli poprej za časa vseh diktatur Aleksandra, Jeftića, Živkovića, Korošča, Stojadinovića ali pa Cvetković-Mačka.

V angleški parlament je to novico prinesel osebno sam Winston Churchill in sicer v tistih dnevih zgodovine angleškega imperija, ko je vse bilo zatemnjeno z porazi in obupom, ko je mrtvi London brezmočno čakal na nove in nove napade nacističnih bombnikov. Takrat je bila dana nova injekcija tudi temu umirajočemu britanskemu levu, injekcija pa je dal ta isti jugoslovanski narod, ki danes čuti njegove, četudi stare in dokaj izrabljene kremplje, pred svojimi lastnimi vrati—v Trstu!

"Senzacijski prevrat je nekaj kot blesk, ki je osvetlil temno pokrajino," "Ta ljudska vstaja je po svojem pomenu velikega, mogočega, zgodovinskega pomena," "Kot se lahko sodi na podlagi prvih odmevov je dejanski ta prevrat lahko signal za drugo fronto." Te besede je zapisal "New York Times" v svojem uredniškem članku od 28. marca leta 1941, ta isti "New York Times," ki danes hladno pri naša poročila: "Zedinjene države zavrgle prošnjo Jugoslavije za pomoč v hrani..."

Ni nobenega dvoma, da se je jugoslovansko ljudstvo odločilo za ta prevrat, ne zaradi tega, ker so mogoče angleški ali pa ameriški oljni interesi bili ogroženi na Srednjem vzhodu ali pa ker je trebalo stopiti v obrambo angleškega kolonialnega sistema, temveč zato, ker je jugoslovansko ljudstvo ljubilo svobodo in nezavisnost in ker je po stoletjih hlapčevanja tujcu sprevidelo, da se samo z borbo lahko izvojuje svobodo in nacionalno nezavisnost. Izbralo si je težko pot posuto z trpljenjem, borbami in umiranjem. Pot koncentracijskih taborišč, zaporov, streljanja, posiljevanja, trpinčenja, masovnega uničevanja, požigovanja, razočaranja... Toda stopilo je na pot v polni zavesti, da je boljše umreti na nogah, kot pa živeti na kolenih.

Ce se ozremo nazaj, na vsa ta zadnja leta v zgodovini jugoslovanskih narodov moramo priznati, da bi se dale napisati cele knjige o temu kaj je to jugoslovansko ljudstvo prispevalo, da obenem z borbo za svojo svobodo, pomaga svobodoljubnim narodom sveta v borbi proti tiraniji nemškega nacizma in italijanskega fašizma. Ni pretirano, če se enkrat poudari, da je prevrat 27. marca leta 1941 bil usodopolen za hitlerovsko Nemčijo, kajti zgodovinarji, ki bodo objektivno pisali o zgodovini druge svetovne vojne, bodo morali posebno poudariti, da je ravno jugoslovansko ljudstvo zmedlo načrte Hitlerja pri dolgo pripravljenem napadu na zavezniško Sovjetsko Rusijo, da je bilo jugoslovansko ljudstvo to, ki je odložilo napad na Rusijo za več kot dva meseca. Kajti povelje, ki ga je Hitler dal nemškemu generalnemu štabu je predvidevalo napad na Rusijo za 15. maja leta 1941. Toda prevrat od 27. marca istega leta, ki je v Jugoslaviji strmoglavil pro-nacistično vladno, je odložil nemške vojaške operacije proti Rusiji do 22. junija. Zato je mogel nacistični predstavnik zunanjenega ministrstva Karl Ritter trpko izjaviti, da je to "odlaganje stalo Nemce zimsko bitko pred Moskvijo" in da je ta bitka bila, "kjer smo mi, Nemci, vojno izgubili."

Junaški odpor jugoslovanskih narodov, ki se je vodil

UREDNIKOVA POŠTA

Krajevni odbor Osvobodilne fronte iz Martinjaka se priporoča za knjižnico

Do sedaj je bilo priobčeno v Enakopravnosti že nekoliko pisem iz grahovskega okraja, v katerih obveščajo razni tamkajšnji odbori o prejemu prve pošiljke v Ameriki in Kanadi nabranega denarja za tamkajšno knjižnico. Pred nekoliko dnevi sem prejel tudi jaz pismo, in sicer iz vasi Martinjaka pri Cerknici, ki se glasi:

"Krajevni odbor OF Martinjak št. 32/47.

"Martinjak, 4. marca 1941. "Dragi tovariši rojaki!"

"Nemalo nas je razveselilo Vaše pismo o domoljubni akciji Vašega nabiralnega odbora in vseh prispevateljev darov za knjižnico. Ljudsko izobraževalnega sveta (okrajšano LIS) v Grahovem. Pri tej Vaši velikodušni akciji se je res pokazal domač izrek: dvakrat da, kdor hitro da.

"Ne bomo Vam na tem mestu opisovali grozot trpljenja in pomanjkanja, ki ga je naš narod preстал v tej vojni, ker ste o tem vsi poučeni. Vendar pa naš narod stoji neomajeno na straži in je še vedno pripravljen se žrtvovati, v obrambo priborjene si svobode.

"Na prvem mestu stoji mladina in njej je namenjen Vaš velikodušni prispevek. V knjigi bo mladina črpala moči in izobrazbo v duhu prerojene Titove Jugoslavije. V izgradnji naše porušene domovine, poleg drugih, doprinaša mladina največje žrtve, ko si gradi srečnejšo bodočnost. Gotovo ste čitali o delih, ki se jih mladina udeležuje v prostovoljnih delih. Med drugimi so: železniške proge Brčko-Banovići, Preserje-Borovnica, Samac-Sarajevo, in na sto in tisoče drugih del, ki jih je mladina, zavedajoča se težkoč, s katerimi se mora boriti naša država,

po gorah in gozdcvih pod najbolj težkimi prilikami in ki je zedinil vse jugoslovanske narode v Narodno osvobodilni fronti pod vodstvo mmaršala Tita je epična povest, ki bo v zgodovini teh malih toda svobodoljubnih narodov zapisana z zlatnimi črkami. Kajti ta borba je le nadaljevanje prevrata od 27. marca leta 1941. Isto besedo, ki je bila spregovorjena 27. marca leta 1941, so še bolj v poznejših letih potrdile partizanske strojne puške. Tudi ti borbi je svetovni tisk pisal slavospeve, tudi ob tej priliki je izražal občudovanje za junaške borce in borkinje Jugoslavije. Tudi ob tej borbi je svet v občudovanju strmel na točko nekdanj "divjega, suženjskega in neciviliziranega Balkana," kjer so se besne ofenzive združenih nacističnih, fašističnih, četniških, domobranskih in belogardističnih hord lomile ena za drugo samo zato, ker to isto ljudstvo, ki si je 27. marca 1941 izbralo pot v svobodo, nezavisnost in boljše življenje, ni hotelo nikakor, da se vda, da pripogne glavo in da brezupno izgine v temi tistega tisočletnega mraka tiranije, ki je bil smoter naci-fašizma.

Da, dosti se je tega od takrat spremenilo. Navzlic porazu hitlerjeve Nemčije in fašistične Italije se črni oblaki niso razšli. Nad človečanstvom še vedno visi mora in temne sile reakcije neprenehoma delujejo, neprenehoma sejejo sovraštvo, razdor in seme novih vojn. Ideje hitlerizma in fašizma niso poražene. Njih se odeva v novo rjuho, njim se daje nove spodbude neke prikrito drugje pa že čisto javno. Imperijalistične zapuščine in nagone enih držav so podedovale druge države. Včerašnji zavezniki, ki so se borili za skupno zmago, so proglašeni za "sovražnike," včerašnji sovražniki pa, ki so odgovorni za milijone in milijone nedolžnih človeških bitij, pa so postali dragoceni "jez," ki štiti to našo takomenovano "civilizacijo" pred nevarnostjo nekega zamišljenega "komunizma."

Toda tudi to je vse zastoj. Kazalec na uri zgodovinskega razvoja se pomika vedno naprej in ni je te sile, ki bi ga ustavila in ga vrnila za cela stoletja nazaj. In tu je tudi tisti zgodovinski pomen puča, ki ga je 27. marca, leta 1941 dvignilo jugoslovansko ljudstvo: ni je te sile, ki bi mogla kazalec zgodovine jugoslovanskih narodov pomakniti nazaj na tisto točko, ki jo neki Winston Churchill, zakotni farizeji, reakcionarji in imperijalisti smatrajo za "zmerno" samo zato, ker odgovarja njihovim lastnim interesom, toda ki bi za jugoslovanske narode pomenila ponavljanje 27. marca in isto trnjevo pot v borbi za svobodo in boljše življenje, ki so jo že enkrat prehodili.

prevzela na svoje rame s prostovoljnim delom.

"Nič manj kakor mladina, tako tudi naše hrabre žene ne drže križem rok ter so povečini v organizaciji Antifašističnih žena (AFŽ). Redno se shajajo na posvetovanja, ter tako jih vidiš na vseh področjih javnega, političnega, gospodarskega, združnega in kulturno-prosvetnega dela.

"Kdor sam ne preživlja te preobratve našega naroda, bi skoraj ne mogel verjeti, ali to so dejstva. V pojasnilo še toliko, da je le še malo ljudi od šestega leta naprej, da ni v kaki organizaciji.

"Kakor že prej omenjeno za Vaš velikodušen prispevek 400 dolarjev, se Vam vse organizacije iz Martinjaka najlepše zahvaljujejo z željo, ker se je istočasno ustanovila tudi v Martinjaku knjižnica, da bi se pri morebitnem pritoku prispevkov odtegnilo delež za našo knjižnico, ki je vsled delavstva tukaj zelo potrebna.

"Ker imajo vaše organizacije v načrtu postaviti svoj lastni kulturno-prosvetni dom, naprosamo odbor, da potom časopisja opozori rojake iz Martinjaka, da po možnosti povzamejo akcijo za nabiranje prispevkov za istega. V slučaju, da bi se našli rodojubi, ki bi hoteli prevzeti to domoljubno akcijo, naj bi se eventualni prispevki poslali na Krajevni odbor OF Martinjak, pošta Cerknica, Slovenija, Jugoslavija.

"Torej še enkrat, v imenu vseh vaših organizacij najlepša hvala za Vašo požrtvovalnost, z željo, da isto domoljubnost med ostalimi rojaki širite v pomoč izmučeni, a junaški domovini.

"Vsemu odboru in darovalcem

najlepše pozdrave z najboljšimi željami.

"Predsednik podružnice sindikata:

"Janez Zurga, Tumcov.

"Sekretar O. F.:

"Janko Sežun, Štaccnarjev.

"Poveljnik gasilske čete:

"Franc Obreza, Baštetov.

"Jože Turšič, Karobičev.

"Sekretarka AFŽ:

"Marija Nagode, Miščeva.

"Predsednica R. K.:

"Franciška Kočevar, Piskovka.

Gornje pismo je dokaz, da so naš trud in prispevki razveselili in dali pobudo starim in mladim.

Joe Ogrinc.

Tudi žene iz Martinjaka pišejo

Med številnimi pismi, ki prihajajo iz grahovske okolice, sem prejel podpisani tudi pismo iz Martinjaka pri Cerknici. Pismo je naslovljeno na vse rojake-domachine in rojakinje, kajti tudi v Martinjaku so poučeni in obveščeni o našem gmoetnem doprinosu za knjižnico v Grahovem. Pismo je pa sledeče vsebine:

"Martinjak, 8. marca 1941.

"Dragi rojaki in rojakinje!

"Srečne v imenu enakopravnih slovenskih žena, Vam hočem napisati par vrstic in sicer to z dnem 8. marca, na dan največjega mednarodnega ženskega praznika.

"Dragi bratje in sestre! Zal nam je, da ne morete biti med nami in z nami praznovati ta veliki praznik.

"Velikokrat se vprašujemo, da čemu ste tako oddaljeni od svoje matere—naše domovine in, da si morate v tujini služiti vsakdanjega kruha.

"Predragi. Jasna nam je stvar in razodeta, da za časa stare Jugoslavije niste mogli na svoji lastni zemlji preživljati sebe in svoje družine.

"Prišlo je do viška! Ljudstvo slovenskih narodov se je dvignilo in na pobudo naše slavne Osvobodilne fronte pričelo borbo proti zajedalcem in izkoriščevalcem jugoslovanskih narodov.

"Tako, dragi—ne vodijo več med nami intervencijo tuji in domači izkoriščevalci, pač pa smo sami postali kovači svoje sreče.

"Čeprav je tujec dolga leta rovaril in vihtel nad nami krvave meče, nas ni pokončal, pač pa je naše delo pokrepil, in radi prevelikega izkoriščanja je začelo ljudstvo slovenskih narodov tembolj z zavednostjo stopati za svojimi najljubšimi učitelji.

"Naše delo po vojni je zelo naporno, kajti po naši domovini so še vedno sledovi okupatorjev. Dasiiravno nimamo priprav in prostorov za prireditve, se vseeno učimo in gradimo naprej v srečno bodočnost.

"V naši vasi se je osnovala tudi skromna knjižnica, kateri položaj pa stremimo, da bi se izboljšal.

"V vasi obstoja tudi naša najljubša organizacija pionirjev. Ti naši malčki so največji ljubitelji maršala Tita.

"Tudi mladina gradi in obnavlja porušeno domovino. V daljno Bosno so šle mladinke iz naše vasi na gradnjo proge Brčko-Banovići in to v največjem delu, ki vlada na kmeth. Ostala mladina jih je nadomestila doma in tudi v sosednji vasi, to je v Grahovem, pomagala odstranjevati ruševine.

"Iz tega dopisa Vam je razvidno, da vse organizacije delajo požrtvovalno po svojih močeh.

"Zelo nas bi razveselilo, če bi dobili dopis od Vas, katerega bomo z veseljem sprejeli.

"Sprejmite lepe pozdrave od vseh žena iz vasi Martinjaka.

"Rožanc Fanči.

"Nagode Marija, Znidaršič Marjetka, Rožanc Marija, Vesel

Jugoslovanski ambasador S. Kosanović o krizi prehrane v Jugoslaviji

WASHINGTON, D. C., 21. marca—Jugoslovanski ambasador Sava N. Kosanović je danes podal naslednjo izjavo glede krize prehrane v Jugoslaviji:

Stanje prehrane v mnogih delih Jugoslavije, posebno pa v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Crnigori, Liki in enemu delu Slovenije je mnogo hujše, kot pa je to bilo v zimi leta 1944-45. To dejstvo so potrdili opazovalci misije UNRRA v Jugoslaviji.

V razdobju nekaj nad enim mesecem, dve znižanji odmerkov žita so morali biti ukazani. Prvo znižanje odmerkov je bilo 1. februarja tekočega leta, ko je povprečna količina 435 gramov dnevnega odmerka morala biti znižana na 360 za osebo in število kalorij od 1,700 na 1,470, to je potrebno, da se importira 340,000 ton žita in ostale hrane.

V ekonomskem letu 1946-1947 število kalorij, ki jih potrebujejo posamezne osebe v Jugoslaviji, ni bilo od strani mednarodnih organizacij, kot je na primer UNRRA, nikoli ugotovljeno. Najvišje število kalorij je bilo doseženo od avgusta do decembra 1946, ko je povprečno na osebo odpadlo 1,700 kalorij. Kot je razvidno iz gornjih podatkov, so danes odmerki v Jugoslaviji—odmerki lakote.

Mora se pa tudi opozoriti, da v Jugoslaviji isto kot v ostalih državah vzhodne Evrope kruh ni le dodatek k hrani, ampak glavna hrana. Bilo bi zaman primerjati odmerke kruha v takšni državi (kot je Jugoslavija) z tistimi državami, ki imajo zaloge mesa in masti.

V Jugoslaviji je med vkupnim prebivalstvom od 16,000,000 okrog 2,400,000 slučajev tuberkuloze. Njihove potrebe se ne sme pozabiti, ko se vrši proračun glede potrebe v hrani.

Pa se obdrži stopnja odmerkov mladina počutila med nami doma in da ji damo prostore za pošten "sport," kakor so keglišča in druge igre za njihovo razvedrilo in telovadbo. Moramo napraviti nekaj, da bo dom privlačna sila, da bo vse dobro obiskano in sicer vsak dan ne pa samo ob nedeljah ko so druge vrata zaprta. Vodilna ideja naj bi bila: Vso mladino v naš dom!

Ta dom naj postane takorekoč njih last in jim ga bo treba v najkrajšem času tudi izročiti, da ga bodo nadzorovali in postali vodje istega.

Za nedeljo 27. aprila ob 2. uri popoldan sklicuje upravni odbor delniško sejo. Na to sejo ste vabljeni vsi delničarji in vsi, ki čutite, da je potrebno začeti z delom. Vsak naj pove kaj misli in čuti, ker po temu se bo ravnalo in odločalo dali bomo gradili naš dom.

Za upravni odbor: Jos. A. Roter, tajnik

Vabilo na koncert in igro Mladinskega pevskega zbora

Cleveland, O.—V nedeljo 30. marca nam mladi pevci in pevke Mladinskega pevskega zbora SD doma na Waterloo Rd. spet priredijo zelo zanimiv koncert z lepim petjem in igro (če se ne motim) "Novi dom." Na koncu programa pa nam bodo še predstavili kranjskega Janeza ob priliki njegovega prihoda v New York, kar bo gotovo povzročilo veliko smeha.

Prireditve se bo vršila v avditoriju Slovenskega delavskega doma in sicer bo pričetek ob 4 uri popoldan. Po programu se bo servirala okusna večerja. Po večerji pa se bo v zgornji dvorani pričel ples za katerega bodo igrali Vadalnovi fantje, v spodnji dvorani bomo pa imeli bolj domačo godbo, tako da se ustreže tudi starejšim plesalcem in plesalkam. Seveda bo vsa postrežba prvovrstna in proste zabave bo za vsakega dovolj!

Vabljeni ste vsi da pridete na to prireditev, ker poleg zabave, ki jo boste imeli, bomo (Nadaljevanje na 4. strani)

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESE

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

"Jaz bi bil takoj z vami, ko bi mogel. Toda vedeti morate, da visim pri posojilnici . . ."

Nadučitelj poskus, da bi ga vnel za eno zadruzo proti drugi, se tudi ni posrečil, ker je na oba zavoda upravičeno gledal z istimi očmi. To, kar ga je zdaj priklenilo nase, je bila misel, ki jo je Ladej zelo premeteno vrgel iz sebe: skrb za denar. Nanj ni mislil več s tisto nekdanjo pohlepno strastnega dediča, ki pozabi na vse okoli in hoče samo čim več poledovati, temveč je mislil nanj kakor na nekaj, kar bi mu pomagalo do lažjega in boljšega življenja. Verjel je, da bo nekdo prišel čas, ko bo denar izgubil tisto neomejeno, edino veljavnost in bo tedaj za delovno ljudstvo laže. Ali dokler se to ne zgodi, je denar tudi zanj imel svojo odločujočo gospodarsko vrednost ter se je izplačalo pobrigati se zanj. Kako težko ga je bilo vendar zaslužiti! Nič pa mu ne bi storilo, ako bi mati svoj denar porabila zase. Bolj se je bal tiste druge možnosti, katero mu je Ladej nasliskal v dveh besedah: "Zabev je Zabev . . ."

Bal se ni toliko Zabevovega pohlepa po denarju kakor tega, da bi se denar z njegovim posredovanjem lahko izgubil po kakih drugih stezah. Poznal je mater in njeno pobožnost, ki je po nesreči z Nežo postala še vdanejša. Takoj se je zbal vpliva farovža, cerkve in tega, da bi pri kakem testamentu mati nemara v njun prid hotela razpolagati s svojim imetjem. Če bi mati naložila denar v Dvornikovo posojilnico, bi bil tam za take stvari le prelahko dostopen, a v nasprotnem primeru bi bilo to le nekoliko težje.

Ahac je dolgo strmel predse, potem pa se je počel za tilnikom, kakor to delajo kmetje; te navade se še ni iznebil, čeprav je bil kmetijskih šeg že skoraj prost.

"Meni se zdi, da med vami ni nobene prave razlike," je potem nalašč dejal, ker še ni hotel takoj priznati Ladeju uspeha.

Nenadoma pa je Ladej dobil zaveznika. Preden je utegnil pobiti Ahacovo opazko, je že skočila Ahacova mlada žena vmes: "Zakaj si tako trdobačen. Ahac? Ali ne vidiš, da ima gospod nadučitelj prav? Ti ljudje so ti že tako napravili toliko škode in zdaj naj se polastijo še tega denarja? Bolje je, ako leži denar v tej posojilnici in imaš ti roke nad njim, kakor pa da bi ležal kje drugje in bi ga drugi upravljali. Mati so že stari . . ."

Žena in Ladej sta ga zdaj skupno prepričevala o stvari, o kateri ga že tako ni bilo treba prepričevati. Pri tem se je posebno vnmela žena in Ahac se ni mogel dovolj načuditi, od kod neankrat ta njena nenaklonjenost tistim ljudem in krogom, od katerih je on doslej nikakor ni mogel odvrniti. Ko so se dogovorili, kakor treba, in se je Ladej zadovoljnega obraza poslovil od družine, se Ahac ni zavedal, da je poleg obrambe svojih lastnih koristi nehote podprl tudi koristi finančne skupine, ki je imela na Dobrije priplepljeno svojo poželjivo lovko in je skušala motiti sesanje druke take lovke. Zaradi hude gospodarske krize je namreč takrat po denarnih zavodih, predvsem po malih denarnih zadrugah na deželi, začelo primanjkovati gotovine: Ladej je bil predvsem na lovu za njo, ko se je oglašil pri Ahacu.

Permanov Ahac si je moral priznati, da še nikdar ni hodil k materi s tako težkim srcem kakor tokrat, ko jo je šel nagovarjati zaradi denarja. Bal se je, da bi mati v tem ne videla kake njegove sebičnosti, katero je sam sebi skoraj preglasno očitil. Tembolj pa je bil iznenaden, ko je bila mati takoj pripravljena storiti to, kar ji je predlagal, in mu je bila celo hvaležna za njegov nasvet.

"Jaz bi sama res ne vedela, kaj naj storim. Doma toliko denarjev ne bi mogla imeti." Stvar je šla kar sama od sebe; Ahac je odšel z materjo na sodnijo, kjer ji je trgovec Tripalo odštél denar; ker tisti dan posojilnica ni uradovala, je prepuščila denar kar sinu, ki ga je potem naložil in ji prinesel hranilno knjižico na dom. Bila sta oba zadovoljna, posebno še, ker je Ahac dosegel za mater zelo lepo obrestno mero. Stara Permanca je s svojimi suhimi prsti krčevito otipavala hranilno knjižico, kakor bi v njej čutila trde permanške odore, na katerih in za katere je živela in delala skoraj petdeset let. Ves njen doletni trud je bil zdaj zapisan v tej knjižici. Preden je pokopala knjižico na dnu svoje skrinje, je rekla sinu z rahlim smehljajem:

"Ahac, če mi bo kaj ostalo, boš pa ti dobil . . ."

Ahac je bil zadovoljen. Nekaj dni nato je proti večeru prišel k Zabevu veleposelnik Dvornik. Delal se je, ka-

kor da bi ga bila pot zanesla mimo hiše, ter se je najprej dolgo razgovarjal z Zabevom na dvorišču. Dvornik je bil v Jamnici ugledna osebnost in Zabevu je bil njegov obisk zelo ljub. Že zunaj na dvorišču sta popila nekaj vrč mošta, ko pa je nastopil mrak, je Zabev povabil gosta še v hišo. Preden sta odšla noter, je Dvornik Zabeva hitro vprašal:

"Ti, mati je menda že dobila denar od Tripala. Ali veš, kam ga je dala?"

"Ne vem in, če ti po pravici povem, na to še mislim nisem," mu je povsem po resnici odgovoril Zabev, ki se v to stvar res ni vtikal. Dvornik mu je zasepetal:

"Veš, prišel sem zaradi posojilnice . . ."

Zabev ga je pogledal z nekoliko iznenadenimi očmi.

"Če je tako, bova pa govorila."

In sta res govorila. Permanca se je sprva napravila gluha, a ker Dvornik le ni odnehal, je odgovorila skoraj z očitno nevoljo:

"Nimam več denarja, ker sem ga že oddala v hranilnico . . ."

"V katero pa?" sta hkrati zvinila moža.

"Ahac ga je dal," je precej osorno odvrnila mati.

Dvornik je obmolnil in zaradi zadrege je z njim vred molčal tudi Zabev. Kljub temu pa Dvornik ni odšel in je ostal celo pri večerji. Potem so vsi trije obsedeli v sobi in govorili nekaj časa o vsakdanjih stvareh. Dvornika je ježil denar, ki je očitno romal v nasprotno zadržo. Tudi zavodu, kateremu je on načeloval, je zadnje čase trda predla za gotovino; kakor odborniki nasprotne posojilnice, so bili tudi odborniki njegove z njim vred na lovu za denarjem. Tu je šlo za lepo vsoto petdesetih tisočakov in zaradi tega se Dvornik ni dal takoj odgnati. V teh poslih je bil zelo

izkušen in ni kar obupal. Zabevu pa je bilo pogodu, da je bil kdo v hiši; tako se malo raztresel ter laže prenašal nesrečo z ženo, ki ga je še vedno zelo trla.

Dvornik je prvi začel: "Škoda, mati, da niste dali denarja v našo hranilnico."

"Ali ni to vseeno? Hranilnica je ena kakor druga, če daš denar noter, ali pa če ga vzameš ven . . ."

Permanca je Dvorniku sama narezala, da je laže zašil.

"Kar tako vseeno pa tudi ni, mati. Ni vseeno, komu denar zaupate. Ali ga zaupate svojo- mu človeku ali pa tujcu. Ali se vaš denar uporablja v pošteno namene ali pa za kaj drugega. Kmet pretrdo zasluži denar, da bi ga kar tjavendan razmetaval . . ."

Zabev je z dromljanjem pomizil pritrjeval njegovim besedam. Permanca se je takoj ustrašila Dvornikovih dvouminih besedi.

(Dalje prihodnjik)

Anglija uvideva, da ni več prva pomorska sila sveta

LONDON, (O.N.A.) — Kakor bolnik, ki noče priznati sam sebi, kako resna je njegova bolezen, si je Anglija tako dolgo kot le mogoče prikrivala, da je tekom druge svetovne vojne izgubila svoje starodavno mesto prve mornariške in pomorske sile na svetu.

Ta teden pa je izjavil v parlamentu finančni tajnik angleške mornarice, da je položaj tak, da ni mogoče več upati na to, da bi mogla Anglija obdržati najmočnejšo mornarico sveta.

To grenko priznanje je oslabil s tem, da je dejal, da bo angleška mornarica tudi nadalje še najboljše opremljena in obnem da bodo njeni mornarji tudi

najboljši. Toda olupševanja te vrste bodo le jako malo zmanjšala grenkobo spoznanja, da je postala ameriška mornarica neporečno najmočnejša na svetu.

Nedavna izjava ameriške vlade, da bo letalski nosilec "Leyte" obiskal Sredozemsko morje, je obenem s to izjavo angleške vlade s posebno jasnostjo pokazala angleškemu ljudstvu, da so lepi stari časi minuli. Niti dejstvo, da bodo zapustile angleške sile Indijo, povprečnega Angleža ni tako globoko zadelo kot vprašanje mornarice, na katero je bil vsak posamezni državljan ponosen, kot da je del njegove osebnosti.

IZUMIRANJE KITOV V ANTARKTIKU

OSLO, Norveška, (O.N.A.) — Harold Paulsen, eden norveških strokovnjakov za kitolov, je v nedavnem intervjuu naglašal, da je treba poostriži mednarodne zakone proti čezmernemu ubijanju kitov, ako nočemo, da bodo v kratki dobi popolnoma iztrebljeni. Navzlic temu, da med vojno ni bilo lovskih ekspedicij, je število kitov v antarktičnih vodah neprestano padalo.

Po mnenju tega norveškega strokovnjaka, je pripisati to žalostno dejstvo pred vsem metodam, katere so pred vojno uporabljali nemški in japonski kitolovci. Ako se ne bo ukrenilo vse potrebno v tem pogledu, je naglasil, bo kitolov v Antarktiku propadel, ravno tako kot je propadel drugje.

HČERKA PREPREČILA SAMOMOR MATERE

LYNBROOK, N. Y., 25. marca — Štiriletna Dorothy Kloppe je rešila življenje svoje matere na nenavaden način. Ko je videla, da mati leži na tleh in da je hiša polna "duha," se je tako ustrašila, da je telefonično poklicala policijo. Povedala je po-

lica, ki se je nahajal v službi pri telefonu, kaj jo vznemirja, toda ni vedela povedati svojega imena, ulice in številke hiše. Policaj je zadržal deklico, dokler ni telefonični uradnik pronašel, odkod je poziv prišel.

Ko je policija prišla v stanovanje, je našla malo Dorothy in njeno enoletno sestrico ob svoji nezavestni materi. Hiša je bila polna plina, toda mala Dorothy je že pred prihodom policije istega zaprla. Na ta način je deklica rešila življenje matere, ki je vsled slabega zdravja nameravala izvršiti samomor.

PARLAMENT BO PREISKAL OTOZBE KORUPCIJE

LONDON, 26. marca — Delavski poslanec Nally je prišel na dan z obtožbo, da časopisi, katere izdaja lord Beaverbrook, s podkupovanjem poslancev dobivajo v posest privatna in zaupna poročila.

Predno je govoril Nally, je ribo.

premier Attlee naznanil, da je bila formirana posebna komisija, ki bo preiskala kontrolo, lastništvo in upravo industrije za izdelovanje časnškega papirja.

ROCKEFELLER IZROČIL ČEK ZA SEDEŽ Z. N.

NEW YORK, 26. marca — John D. Rockefeller III. je danes izročil ček za \$8,500,000 za nabavo zemlje v Manhattanu, kjer se bo zgradil sedež Združenih narodov. Zanj se mu je zahvalil generalni tajnik Trygve Lie.

VIHAR METAL RIBE NA TRG V ERIE, PA.

ERIE, Pa., 26. marca — Teskom viharja, ki je divjal večeraj, so valovi jezera Erie tukaj metali ribe na ulico ob obali, kjer so jih prebivalci pobirali in jemali domov. Neki deček je prinesel domov 5 funtov težko

1884

1947

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrji in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je nemila smrt posegla v našo družino in nam vzela iz naše srede našo drago soprogo in ljubljeno mater

Josephine Sirola

ki je tako nenadoma preminula ter se preselila v večnost dne 20. februarja 1947, v starosti 63 let.

Po opravljeni sveti maši zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete je bila položena k večnemu počitku dne 24. februarja na Kalvarijo pokopališče.

Tem potom se želimo prav prisrčno zahvaliti Rev. Cimpermanu za opravljeno pogrebno sveto mašo in druge cerkvene obrede. Enako prisrčno hvalo Msgr. Hribarju za tako ganljiv govor.

Naša prisrčna zahvala naj izrečena vsem številnim prijateljem, ki so blagopokojni v zadnji pozdrav okrasili krsto s krasnimi vencami. Enako vsem, ki so darovali za svete maše, da se bodo brale za mir in blag pokoj njene duše. Lepa hvala vsem, ki so jo prišli kropiti na mrtvaškem odru, kakor tudi vsem, ki so se udeležili svete maše in pogreba.

Lepa hvala članicam društva Waterloo Grove, podružnice št. 41 SZZ, in Oltarnega društva Marije Vnebovzete za skupno molitev, kakor tudi za tako veliko udeležbo pri pogrebu. Lepa hvala sosedom, ki so nam bili v toliko pomoč in tolažbo v teh žalostnih dneh, še posebno pa Mrs. Mese, ki se je toliko žrtvovala.

Lepa hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile na poslugo pri pogrebu brezplačno.

Lepa hvala Joe Zele pogrebniemu zavodu za vsestransko pomoč in postrežbo ter tako lepo vrejeni pogreb.

Ti pa, ljuba naša nepozabna soproga in dobra mati, počivaj mirno v preranem grobu in na svidenje nad zvezdami.

Žalujoti ostali:

JOSEPH SIROLA, soproga;

EDWARD, sin;

MILDRED, MARY, JOSEPHINE, ANNA in ELSIE, hčere;

Cleveland, O., 27. marca, 1947.

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S BASEMENT
Prihranite si več kot 1/2!

Še ena zaloga!

Moških svetovno oglaševanih

80% volnenih--20% bombažnih

FLANELASTIH
SLACKS

Preje 10.95 vrednosti!

5.00
MERE
29 do 36

- Zipper Fly
- Drop Belt Loops
- Držijo likanje

- Pasovi iz enakega blaga
- Delo z eno iglo
- Lepo nabrani spređaj
- Lepo vtihi žepi
- Bombaž v blagu jih napravi bolj trpežne

• Srednje rjave • Svetlo rjave • Temno rjave • Teal modre

Vključivši:

Omejena zaloga moških 100% volnenih slacks v Herringbone, progastih in pisanih vzorcih. Modre, tan, rjave, sive barve. Mere 29 do 36.

Tudi: Moške posebne mere 80% volneni, 20% bombažni Slacks, v merah 38 do 48 6.95

• Radi nenavadno nizke cene, se bo računalo 25c za robove in zmerno ceno za druga morebitna popravila.

Moška oprava

Vasilj Grossman:

Nacistična klavnica v Treblinki

(Iz rusčine prevael: J. Kaučič.)

(Nadaljevanje)

Ko so se Nemci—ne samo gestapovci—do sita nazabavali nad strahom in ubopom ubogih mater, so jim trkali otroke iz rok in jih v pričo njih metali v goreče plamene!

Težko je čitati takšne stvari, toda verjemite mi, da je težje pisati o tem. Mogoče bo ta ali drugi izmed vas vprašal: Zakaj se vse to opisuje in ponovno spominja? Pisatelj je dolžnost je, da pove resnico, dolžnost ljudi pa, da izvedo vso golo resnico. Vsak kdor se obrne proč od te resnice, kdor zapira svoje oči stopajoč mimo te strašne resnice, naravnost želi spomin teh mučeniških žrtv. Kdor ne spozna vse resnice, ne bo nikar razumel s kakšnim sovražnikom in s kakšno pošastjo se je morala boriti naša velika, naša sveta Rdeča armada!

Tudi "lazaret", katerega sem že v začetku omenil, so popolnoma preuredili. Lazaret je bil okrog in okrog zamaskiran s smrekovimi vejami. Sredi lazareta je bila izkopana velika okrogla jama, do 50 metrov v premeru, okrog nje so bile pa postavljene klopi, kakor v kakšnem parku. Tukaj so gestapovski "zdravniki" sprejemali bolnike in onemogle ter jih ubijali. Klopji so bile postavljene prav na robu jame; bolnike so posajali na klopi z obrazom proti jami, v kateri je bila zgrajena enaka peč, kakor zunaj. Ko so bile vse klopi napolnjene, so prišli "saniteji", kateri so streljali bolnike od zadaj v glavo in slednji so sami padali v gorečo jama, kjer so že gori drugi, ki so prišli pred njimi v "lazaret".

Mi smo dobro poznali nemški sadistični humor in smo ga vselej strogo obojevali. Toda ali si more katerokoli človeško bitje na zemlji predstaviti, kaj je pomenil gestapovski humor v treblinski konvejni klavnici, njihove zabave in šale nad nedolžnimi žrtvami? Vprizarjali so nogogetne tekme med na smrt obsojenimi žrtvami in tista stran, ki je igro izgubila, je morala prva v plinske celice. Pogostoma se prisilili žrtve, da so

MESARSKI POMOČNIK
ALI IZKUŠEN PRI REZANJU
MESA
Se sprejme takoj.
SLATE'S MARKET
662 E. 140 St.

ŽELIM KUPITI HARMONIKE
3 ali 4-vrstne Mervarjeve ali Mikuševske novejšega izdelka. — Kdor jih ima naprodaj, naj sporoči na: **JOHN PILNY, 2618 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.**

Dve odrasli osebi
brez otrok želita dobiti v najem stanovanje s dvema ali tremi sobami. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

KUPUJTE V ZANESLJIVI TRGOVINI
2160 E. 2nd St., blizu Prospect Ave.
MI IMAMO 80 VRST **CALIFORNIJSKEGA VINA**
IN ŠAMPANJCA
PO ZNIZANIH CENAH
Downtown Beverage Store
S. ZABO, lastnik

8-stanov. zidan apt., blizu Bratenahla. 5 sob vsako. Posamezna gorkota in vroča voda. Dohodek \$2,160 letno. Izbor nakup.

Wade Park. 2 trgovini in 4 stanovanj. Zidano. Posamezna gorkota. Letni dohodek \$3,060. Samo \$10,000.

se moreli igrati v "slepe miši" in tisti, ki je bil ujet, je bil takoj poslan v plinsko celico. Poleg jetniških barak so gestapovci postavili mali zverinjak, v katerem so imeli domače gozdne živali: volkove, zajce, lisice in medvede... A najstrašnejša žival, gestapovci, so bili na svojih, posedali so po klopih in poslušali domači orkester, sestavljen iz jetnikov. Nemci so dali skomponirati za treblinske žrtve posebno himno "Treblinka", v kateri so bile tudi sledeče besede: "Fuer uns gibt heute nur Treblinka, Das unser Schicksal ist..." (Za nas je še samo Treblinka, ki je naša usoda...).

Na smrt obsojene žrtve so par minut pred usmrtnitvijo prisilili, da so se morali na pamet učiti nemške idijotske in sentimentalne pesmi, kot na primer: "... Ich brach das Blumlein und schenke es dem schoensten geliebten Maedlein..." (Prinesel sem šopek in ga podaril najlepši ljubljeni deklici). Komandant treblinske klavnice se je večkrat zabaval s tem, da je na smrt obsojenim staršem vzel otroke, jih lepo oblekel, obdaril s različnimi sladkarijami in se veselo igral z njimi. Ko mu je bilo dovolj te zabave jih je dal pa pobiti, kakor vse druge.

Ena izmed najpogostejših gestapovskih zabav je pa bila posiljevanje mladih žena in deklet. Te so vsako jutro odbrali izmed žrtv ter jih odvajali v svoje barake. Po končanem dnevnem delu, so se gestapovci zabavali do pozne noči s tem, da so se naslajali z nagoto ženo in deklet, jih posiljevali in pretepali, če so se branile, zjutraj so jih pa poslali v plinske celice. To je bil cvet Hitlerjevega režima in ponos fašistične Nemčije.

Ponovno moram poudariti, da ta živalska bitja v človeški po-

Razprodaja kož in usnja
za pošiljke v staro domovino

MARTIN JAKULIN
12520 Shaw Ave.

Zavarovalnina
proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami
ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA
DANIEL STAKICH
AGENTURA
15813 WATERLOO RD.
KE 1934

HARMONIKE
vseh vrst slovenske in nemške ter kromatične ali klavirske izdelujem in popravilam po zmernih cenah.
Vse delo je jamčeno.
Se priporočam
ANTON BOHTE
R. D. 2. Clymer, Pa.

Lakeview. 11 stanov. zidan apt. Posamezna gorkota in vroča voda. Nova streha in monterska naprava. V prvovrstnem stanju. Letni dohodek \$3,480. Cena \$26,000. Takoj \$9,000.

East 90th St. Moderno zidano poslopje; 10 stanov. Purna gorkota. Letni dohodek \$3,840. Nizki stroški. Cena \$26,500. Samo \$8,500 takoj.

PORATH REALTY
10522 SUPERIOR AVE.
MR. MACK — GL 3514

RA 5777

dobi, niso bila samo mehanično orodje, ki so vršili ukaze od "zgoraj". Ne, nikakor ne! Vse priče, ki so ostale žive, so opazile pri teh živalih eno in isto idijotstvo: strast za teoretično modrovanje in filozofiranje. Vsi so radi obdržali govore pred obsojenci, pojasnjajoč smisel in pomen tega, kar se je dogajalo v Treblinki. Podrobno so razlagali o neki višji stopnji svoje rase nad drugimi, pripovedovali so o čistoči nemške drvi, o nemškem karakterju in mišljenju.

(Dalje prihodnjč)

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Sharon, Pa. — Joseph Malovich, star 66 let, je lahkomišelno naselil dvema sleparjema, ki sta ga olajšala za \$2,500. K njemu sta prišla zizmišljeno povestjo, da iščeta daljnega sorodnika, ki je pred nedavnimi leti posodil denar očetu enega izmed sleparjev. Ta "oče," "bogati oljni" magnat, živi v Texasu in bi rad našel "sorodnika", da mu vrne posojilo. Malovicha sta prosila, naj jima pomaga najti tega "sorodnika", toda da pokaže, da se lahko zanese ta nanj, naj položi nekakšno "garancijo", ona dva bosta pa s svoje strani priložila enako vsoto, ki bo v njegovem varstvu in ostala njemu. Odpeljali so se v banko, kjer je Malovich dvignil svoje prihranke—\$2500—se vrnil v avto, kjer sta sleparja dodala v vrečo "enako" vsoto, vrečico izročila njemu, ga odpeljala na njegov dom in se poslovila.

Ko je Malovich odprl vrečico, je v njej našel le—štiri dolarске bankovce, ki so bili oviti okrog zavitka papirja... Sleparja zdaj išče policija, Malovich si pa puli lase, ker jima je tako lahkomišelno naselil in

prišel ob svoje težko prislužen prihranke.

Chicago. — V bližnjem Willow Springsu je umrl John Stezinar, član SNPJ in Zarje, ki je prejšnja leta vodil znane izletniške prostore. Rojen je bil na Vrhniki, v Ameriki od 1890 in star 76 let. Zapušča ženo in nekaj sorodnikov.

Galloway, W. Va. — Dne 18. februarja je v bolnišnici v Philippiju umrla Rose Ella Russ, hčerka družine Tony Russ in članica SNPJ. Stara je bila komaj 14 let in pohlajala srednjo šolo v Philippiju in se pridno učila. Podlegla je pljučnici, za katero je bolehalo 19 dni. Zapušča starše, brata in sestro.

La Salle, Ill. — Dne 15. februarja je umrl John Novak, star 63 let, doma iz Radeč pri Zidanem mostu. V Ameriki od 1906. Bil je naprednega mišljenja, aktiven društvenik, skozi več let predsednik SND in ustanovitelj samostojnega društva Edinost. Bolehal je šest let. Poleg sinov in hčera zapušča brata Jovca v bližnjem Peru, v La Sallu sestro Mrs. L. Kosen, v Chicagu pa dve sestri.

Milwaukee. — Joe in Agnes Lajk sta obhajala 25-letnico zakonskega življenja v krogu prijateljev in znancev, Frank in Kristina Bregant pa sta praznovala 36-letnico zakonskega "jarmata" tudi v večjem krogu prijateljev. — Matilda Demshar, vdova, mati štirih sinov in hčere, pa je praznovala 90-letnico. — Louis Barborich je zbolel in se nahaja doma pod zdravniško oskrbo. — Louis Zajec je prestatu operacijo in upa, da se kmalu vrne k svoji družini. Odkar je v bolnišnici, je že drugič po-

stal stari oče. Obe poročeni hčeri sta porodili prvorojenčke. — Joseph Chokel, gostilničar, se je vrnil iz bolnišnice in se zdaj nahaja doma pod zdravniško oskrbo.

Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

pomagali tudi naši mladini, kar je naša dolžnost. Dobro bi tudi bilo, da upišete svoje otroke v ta "Mladinski zbor."

Torej na svidenje v nedeljo 30. marca v Slovenskem delavskem domu!

Anton Jankovič

Cankarjev glasnik za knjižnice z domovini

Cankarjeva ustanova je poslala v Ljubljano meseca novembra lanskega leta šest letnikov Cankarjevega glasnika na Univerzitetno knjižnico in se je sklenilo, da se v kratkem pošlje še ostale, ki so na rokah, na več knjižnic in čitalnic. V vezavo se bo dalo še nekaj letnikov, ako dobimo manjkajoče številke.

Manjkajo nam sledeče številke: Letnik I. september in november 1937; letnik II. oktober 1938 in junij 1939; letnik IV. september 1940; letnik V. oktober-september 1941, združena številka s zelenimi platnicami, in letnik VI. september 1942.

Kdor ima katero teh števil na rokah in jo zamore pogrešiti, je prošnja, da jo pošlje na tajnika: Ludvik Medvešek, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. Kdor ima simpatijo za našo Jugoslavijo in njen razvoj, bo gotovo rad dal revijo in pripomoček, da se da v vezavo še nekaj letnikov. Ludvik Medvešek.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Dela za ženske

Splošno gospodinjstvo delo za ženske, ki želi sobo v zamenjavo za lahko delo v hiši in oskrbo dveh otrok, poleg plače.—LI 9545.

Strehe popravimo in nove naredimo; vršimo kleparska dela. Delo jamčeno ter imamo 30 let izkušnje. Sam nadzorjem delo. Prosti proračuni.—1506 E. 81 St., EX 2195.

Dela za moške

MILLWRIGHT z nekoliko znanjem varenja; stavbinski delavec; visoka plača od ure in nadurno delo. THE SMITH POWER TRANSMISSION CO., 1545 E. 23 St.

DELAVALCI za delo na tapetiranju; visoka plača od komada; 40-44 ur tedensko. KROEHLER MFG., 4020 E. 116 St., MI 6730.

TEŽAKI—neizurjeni; 30 do 45 let stari. Visoka plača od ure. — KEMET LABORATORIES 11901 Madison

Punch Press operatorji — General Electric, Vacuum Sweeper Div., Mr. Welch—GL 0600, 1734 Ivanhoe.

Težaki za livarno—odpremljevalci brusar. Stalno delo—plača od ure. — Crucible Steel Company, W. 84th St. & Almiria Ave.

Pisarniška moč — Plača od ure, poleg overtime. — Consolidated Iron Steel Mfg. Co., 1290 E. 53 St., EN 4400.

Posluga

Kleti prenovimo, izkopamo, zgradimo pod starimi domovi, naredimo stopnice, stene, zamašimo luknje v kleti, da je varno proti podganam, zgradimo garaže in vsakovrstno delo iz opeke. Prvovrstno delo. — FL 8389.

Specialisti za nove strehe na domovih. Prvovrstni material za nove strehe je sedaj na razpolago. Za takojšnje postrežbo in ekspedientno delo, pokličite MR. O'ROURKE. Izognite se pomladanskega navala, poslužite se zmernih cen. Na odplačila. — MA 5590.

PREPROGE
SEISTIMO NA VAŠEMU PODU ali pa v naši trgovini. Točno postrežba—pridemo iskati in nazaj pripeljemo.
Home Service Rug Co.
WT 1405

Razno

Naprodaj—W. 59 St., od Lorain Ave. Lepa hiša v dobrem stanju; 7 sob za eno družino. 5 spodaj, 2 zgoraj, klet, forniz in garaža.—Bush Ave. za 2 družini; 4 - 4 sobe, 2 spalnice.—CL 7156.

HIŠA ZA 2 DRUŽINI
SE PRODA
4 sobe spodaj, 4 zgoraj in 2 spalni sobi in umivalnica na 3. nadstropju. Vsaka soba ima spravo za obleko; avtomatična parna gorkota. Vse z barvo dekorirano. Garaža za 2 avta. Nič popravila. Blizu transportacije. Vprašajte lastnika vsak čas popoldne ali zvečer na 709 E. 155 St., zgoraj. Cena zmerna.

IMATE ZDRAVNIŠKE PREDPISE?
Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so ista skrbno in pravilno sestavljena. Naša lekarna je za natančno in dobro sestavo zdravniških predpisov prejela že štiri trofeje. Prinesite vaše predpise k nam.
Mandel Drug
LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO ROAD
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 popoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

HIŠA NAPRODAJ
7 SOB ZA ENO DRUŽINO
garaža; južno od St. Clair Ave.
Odprto od 4. pop. do 7. zv. vsaki dan. 987 East 76th St.

Green Beverage

256 E. 156 Street
med Grovewood in Corsica Ave.
IMAMO 25 RAZLIČNIH VRST PIVE KAKOR TUDI RAZLIČNA VINA IN LIKERJE
ANTON IN PAULINE JANSA
Pripeljemo tudi na dom
POKLIČITE KE 2570

Dela za ženske

Dekle izurjena za delo v čistilnici; za čiščenje in vlaganje obleke v vreče. Zahteva se priporočila. Stalno delo. Plača od ure ali tedenska plača.—12713 Forest, LO 4247.

Splošno pisarniško delo in "dictation" ter tipkanje. Dekle mora biti zmerno, natančno in hitro. 5 dni tedensko. Tedenska plača.—4000 E. 116 St. pri E. Blvd., Pokličite BR 6600.

Strojopiska-Biller. Stalno delo, plača na teden. Consolidated Iron-Steel Mfg. Co., 1290 E. 53 St. — EN 4400.

STENOGRAFIKA

izkušena ali ne; zanimivo delo pri zavarovalniški družbi; prijetna okolica. — MR. ADAMS.

A E T N A
600 Leader Bldg., MA 5600

STENOGRAFIKA

STALNO DELO
Mora imeti nekaj izkušnje. 40 ur tedensko. Tedenska plača. 850 E. 72nd St., od St. Clair Ave. EX 7200

Stenografka, izurjena ali začetnica; dve dekleti v uradu; tedenska plača—izvrstna prilika za napredek. Stalno. — CH 5614.

Dekleta za delo v pekarni. Podnevi — plača od ure. — The Kroger Co., Mr. Kobus, MI 4200.

Splošno tovarniško delo kot tipkanje naročil, razpošiljanje računov in telefonsko delo; 5 dni tedensko. Ure od 8. zj. do 4.45 pop. — The Hauser King Co., Caxton Bldg., 812 Huron Road.

Klerkinja-tipkarica. — Dictaphone operatorica—comptometer operatorica. Tedenska plača. 40 ur tedensko; počitnice. Towmotor Corp., 1226 E. 152nd St., GL 0900.

Klerkinja-strojopiska kot pomočnica v produkcijskem kontrolnem oddelku. 5 dni tedensko. Tedenska plača. Harris Products Co., DI 7600.

Hišna dela. Nič kuhe, nobenih majhnih otrok; da bi ostala preko noči. Ima lastno sobo in kopalnico. YE 7466.

Junior stenografka, stalno delo; 40 ur tedensko; tedenska plača. — Canfield Oil Co., 3216 E. 55 St.

STENOGRAFIKA

5½ DNI TEDENSKO
DOBRA PLAČA IN BODOČNOST
PREDNOST IMA STANOVALKE
V BROOKLYN ALI FARMA
FL 8600

ženska ali dekle za pomagati pri hišnem delu in oskrbo otrok, ali pa gospodinja za popolno odgovornost. Če želite lahko tu ostanete. FA 7433

Gospodinja za splošna dela; 30 do 55 let stara; mirno življenje; lastna soba in kopalnica. Prednost ima vdova brez odvisnih. Mora imeti priporočila. WE 6808.

COMPTOMETER OPERATORICA

IZURJENA ZA PAYROLL
Tedenska plača
Fairmount Tool & Forging Company
10611 QUINCY AVE., GA 4312
MR. STARNER

POMOČNICE ZA URADNIŠKI LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine. Samo čedne, snažne in večje žene v starosti 20 do 39 let se naj priglasijo.

DOBRA PLAČA

Dobi se obele in uniforme.

Zglasite se pri

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.
Soba 901
700 Prospect Ave.

Just in time for Easter!

CHILDREN'S SHOES... BY ACROBAT

Strong'n Sturdy

One thing you know, with Acrobat Shoes you get the famed Balanced Construction. Rigid arch plus flexible sole... all designed to help young muscles develop as nature intended. Most styles \$4.00 to \$5.00. See your Acrobat dealer.

Giant Illustrated Book
A gay story-color book, written in rhyme—a gift from Tumbler Tim with each pair of Acrobat Shoes.

Exclusive Agency at

Mandel's Shoe Store

6107 St. Clair Ave.

next to Grdina Shoppe

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem!

Jackson's CHOCOLATE COMPANY

Izdelovalci in prodajalci finih slaščic

1243 West 3rd St. — MA 1440

NOTTINGHAM DEPT. STORE

Čevlji in oprava za vso družino

18607 ST. CLAIR AVENUE

Spodnja obleka za ženske in moške

Moorehead Cleaners & Tailors

CISTILNICA IN KROJAČNICA

Ekspertno delo

18521 ST. CLAIR AVE. — KE 1239

SLOAN MACHINE PRODUCTS

SPOŠNO MACHINE SHOP DELO

18721-25 ST. CLAIR AVENUE

IV 4264

MALNAR MACHINE & TOOL CO., INC.

FRANK J. MALNAR, pred.

19301 ST. CLAIR AVENUE

IV 0090 na domu — IV 7744 v tovarni

AMERICAN STAMPING CO.

LIGHT AND HEAVY STAMPINGS

WITH THEIR NECESSARY DIE EQUIPMENT

978 EAST 64th STREET

HE 2870

Hawley & Reed, Inc.

Kompletna zavarovalniška posluga

215 THE ARCADE BLDG. — MA 1905

Dr. Joseph F. Rapisarda

212 Huron-Ninth Bldg. 2132 E. 9th St. — MA 2573

ZDRAVNIK NA NOGE

Uradne ure: 9. do 6. zv., ob torkih od 9. zj. do 9. zv.

H & H Grinding Co.

Prodajalci potrebnosti za brivnice in finih nožev

2129 East 2nd St., vogal High Ave.

St. Clair Cut Stone

19401 St. Clair Ave., IV 2442

F. Leonardi—LO 9504 J. Romano—IV2813

Krasno izrezano steklo za mantel, kompletno \$75

White Venetian Blind Mfg. Co.

17630 WATERLOO ROAD — KE 1003

Izdelovalci beneških zastorov, navadnih zastorov—draperij in drogi za zavese

Tudi čistimo beneške zastore

PROSTI PRORACUNI

THE ERIE COAL AND COKE CO.

17230 WATERLOO ROAD

KEenmore 8181

ZA NAJBOLJŠI PREMOG, PRIDITE K NAM

Russell Chemical Company

sporoča,

DA JE PRESELILA SVOJO TOVARNO IN URADE

na

17204 WATERLOO RD., IVanhoe 1831

Guy de Maupassant:

Resnična zgodba

Zunaj je divjal močen veter, bežen in bučeč jesenski veter, eden tistih, ki pihajo zadnje listje z drevja in jih odnašajo do oblakov.

Lovci, ki so že skoraj pojedli, so bili še vedno v škornjih, rdeči, živahni, segreti. Bili so to tisti normandski napol graščaki, ki so napol gosposki, napol kmetiški, bogati in krepki, zastavni, da lomijo bikom rogove, ko jih drže na sejmihi.

Ves dan so lovili na svetu gospoda Blondela, eparvilskega župana, in so zdaj jedli za velikansko mizo v nekakšni graščini, ki je bila gostiteljeva last.

Govorili so kakor bi tulili, smejali so se kakor bi rjule zveri in pili kakor žolne. Noge so imeli razkoračene, komolce naslonjene na mizo, oči so jim žarele od luči, gredo jih je pa velikansko ognjišče, ki je metalo na strop krvav odsev. Pomenkovali so se o lovu in o psehi. Bili so v tistem razpoloženju, ko začno prihajati moškimi druge misli, vsi nekoliko pijani, in vsi so metali oči na krepko, debelično dekline, ki je nosila na svojih rdečih rokah široke, z jedili obložene krožnike.

Oglasil se je dolgin, gospod Sejour, ki je študiral za duhovna, pa je postal živinozdravnik in je zdaj zdravil vse živali v okrožju:

“Sakrabort, gospod Blondel, vaša strežnica pa ni napačna.”

Zagnali so gromovit grohot. Tu pa je povzel besedo stari gospod de Varnetot, ki je zaradi alkohola izgubil plemstvo.

“S takole dekline sem imel nekoč prekleto čudno zgodbo. To vam pa moram povedati. Vedno, kadar mislim nanjo, me spominja na psico Mirzo, ki sem jo bil prodal grofu d'Haussonelu in ki je prihajala, če so jo izpustili dan za dnem nazaj, ker ni mogla od mene. Nazadnje sem se je naveličal in sem grofa naprosil, naj jo priklene. In veste, kaj je ta žival potem naredila? Poginila je od žalosti.

“No, pa govoril bom o svoji strežnici; poslušajte me torej:

“Takrat mi je bilo 25 let in sem po fantovsko živel v svojem villebonskem gradu. Saj veste, da obrača mlad človek, ki ima kaj pod palcem in ki se mora vse tiste dolge večere po obedu dolgočasiti, na vse strani svoje oči.

“Kmalu sem izteknil deklico, ki je služila pri Deboutotu iz Cauvilla. Vi ste dobro poznali Deboutota, Blondel! Kratko malo, punčara me je tako premetila, da sem neki dan stopil do njenega gospodarja in mu ponudil kupčijo. On naj mi odstopi strežnico, jaz mu pa prodam svojo črno kobilo Cocoto, katero bi bil že skoraj dve leti rad imel. Segel mi je v roko: ‘Velja, gospod de Varnetot. Kupčija je bila sklenjena. Deklece je prišlo v grad, jaz sem pa sam peljal kobilo v Cauville in sem jo dal za tri sto srebrnjakov.

“Izprva mi je šlo vse po volji. Noben človek ni nič sumil. Samo Roza me je za moj okus malo preveč rada imela. Veste, pa ta deklica ni bila kar tako. V njenih žilah se je morala pretakati boljša kri. Morala je biti hče kake strežnice, ki je grešila z gospodom.

“Kratko in malo, oboževala me je. To vam je bilo ljubimkane, božanja, kratkih imen kakor za piščke, smešnih domislekov, ki so jim dali misliti.

“Rekel sem: ‘Dolgo ne sme biti tako, sicer se ujamem!’ Pa mene ne ujamete tako lahko. Nisem izmed tistih, kateri se dajo premetiti z dvema poljuboma. Ampak takrat sem pa pogledal, ko mi je povedala, da je zanosila.

“Pok, pok, bilo mi je kakor bi dobil dva strela v prsa. Objema-

la me je in objemala, se smejala, plesala, vsa nora je bila! Prvi dan sem molčal, ponoči sem pa poizkušal resno misliti. Dejal sem si: ‘Zdaj pa imaš vraga. Pa udarec bo treba odbiti, nit prerezati. Čas je že.’ Si morete misliti, očeta in mater sem imel v Barneville, sestro, poročeno z markizom d'Ysparam, pa v Rollebecu, dve milji od Villebona. To niso mačkine solze.”

“Pa kako naj si pomagam iz stiske? Če odide od hiše, se bo ljudem nekaj zdelo in šepetali bodo. Če ostane, pa bodo hitro opazili izpremembo na nji. Zapustiti je pa tudi nisem mogel take.

Govoril sem o tem s svojim stricem, baronom de Creteuilem, starim lisjakom, ki je take reči dobro poznal, in sem ga prosil, naj mi svetuje. Odgovoril mi je mirno:

“Poročiti jo bo treba, dečko.”

“Poskočil sem: ‘Poročiti, stric, ampak s kom?’

“Skomizgnil je nalahko z rameni: ‘S komer jo boš hotel, to je tvoja stvar, in ne moja. Če človek ni neumen, že kaj najde.’

“Ves teden sem razmišljal o teh besedah in si nazadnje de-

jal: ‘Stričeva je prava.’

“Ubijal sem si glavo in iskal. Neki večer, po obedu, mi je rekel sodnik: ‘Sin stare Paumelke je že zopet napravil neko neumnost. To bo imelo slab konec. Je pač res: kar mačka rodi, rado miši lovi.’

“Ta Paumelova mati je bila stara lisica, ki v svojih mladih letih ni preveč pobožno živela. Za srebrnjak bi vam prodala svojo dušo in še malopridnega sina povrh.

“Šel sem k nji in ji vso stvar prav počasi pojasnil:

“Ker sem prišel pri razlaganju večkrat v zadrego, me je prestrigla: ‘Koliko ji boste pa dali?’

“Stara je bila premetena, pa tudi jaz nisem bil neumen in sem stvar dobro pripravlil.

“Imel sem ravno tri kose zemlje blizu Sasseville, ki so spadali k mojim trem villebonskim pristavam, pa niso imeli zame nobene vrednosti. Kmetje so se namreč pritoževali, da so predaleč, pa sem jim odvzel ta tri polja, vsega šest oralov, in ker so javkali, sem jim pustil do konca zakupne pogodbe vso kuretno, ki bi jo moral od njih dobiti. Tako se je stvar uredila. Dokupil sem še od sosedga gospoda d'Aumonteja, konec rebri in sezidal tamkaj bajto, vse skupaj za 1,500 frankov. Tako sem ustvaril majhno posestvo za majhne denarje in sem ga dal deklici za doto.

“Starka je močno ugovarjala. Ni ji bilo zadosti. Ker sem pa pri tem vztrajal, sva se razšla, ne da bi kaj sklenila.

“Drugi dan je prišel navsezgodaj sam fant k meni. Nisem se

go dobro spominjal. Ko sem ga zdaj zagledal, sem se pomiril. Za kmeta bi ne bil napačen, pač pa je bil videti sirov potepin.

“Govoril je po ovinkih, kakor bi hotel kupiti kravo. Ko sva se dogovorila, je hotel videti posestvo, in že sva krenila preko polja. Lopov me je zamudil na njivah cele tri ure; meril jih je s koraki in drugače, pobral pest prsti in jo zdrobil z rokami, kakor bi se bal, da bi ne bil z blagom opeharjen. Ker bajta še ni bila pokrita, je zahteval namesto slamnate strehe skrilnato, češ, da je ne bo treba toliko popravljati.

“Nato je še rekel: ‘Pa pohištvo boste vendarle tudi dali.’

“Tega pa ne. Ali ni že to lepo, da vam dam kmetijo?”

“Rogal se je: ‘Se mi zdi kmetijo in otroka.’

“Nehote sem zardel. On pa zopet: ‘Kaj boste, še posteljo, mizo, omaro, tri stole in posodo mi boste dali, ali pa nič.’

“Privolil sem še v to.

“In obrnila sva se nazaj. O dekletu še ni črnil besedice, naenkrat pa me je potuhnjeno in v zadregi vprašal: ‘Če pa ona umre, čigavo bo posestvo?’

“Odvnil sem: ‘Veste, da va-

še.’

“To je bilo vse, kar je hotel vedeti že od jutra sem. Takoj mi je zadovoljno pomolil roko, in pogodila sva se.

“Jo, ampak Roze za vraga nisem mogel pripraviti. Po kolenih je šla za mano, stokala je in ponavljala: ‘To zahtevate od mene vi, vi!’ Navzlic mojemu prigovarjanju in prošnjam se je še ves teden upirala. Ženske so neumne. Kadar si vtepejo v glavo ljubezen, jim ne dopoveš ničesar. Pri njih ne odločuje pamet, pred vsem ljubezen in vse za ljubezen!

“Nazadnje mi je bilo tega preveč in zagrozil sem ji, da jo vržem na cesto. Tedaj se je počasi vdala s pogojem, da me sme včasih obiskati.

“Peljal sem jo sam pred oltar, plačal ceremonijo in pripravil obed za vse svate. Vso reč sem dobro opravil, nato pa sem rekel lahko noč in odšel za šest mesecev k bratu v Touraino.

“Ko sem se vrnil, so mi povedali, da je prišla vsak teden v grad in izpraševala po meni. Pa res, komaj sem bil doma, je bila čez eno uro že pri meni z otročičkom v naročju. Verjemite ali pa ne, ampak nekam čudno mi je pa le bilo, ko sem videl tisto malo stvarco. Zdi se mi, da sem jo celo objel.

“Mati pa je bila razvalina, okostnjak, senca. Suha, postarana. Prekleto, zakon pa ni bil zanjo. Vprašal sem jo mehanično: ‘Ali si srečna?’

“Udrle so se ji solze, zaihtela je in vzklila: ‘Jaz ne morem in ne morem več brez vas živeti. Rajši umrem, jaz ne morem več!’

“Strašno je počenjala. Tolažil sem jo, kakor sem vedel in znal, in jo peljal nazaj do ograje.

“Izvedel sem, da jo mož pre-

(Dalje na 6. strani)

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem!

Universal Motor Sales

16302 Euclid Avenue — E. Cleveland, O.

GLenville 8057—9162

PRODAJAMO FINE RABLJENE AVTOMOBILE

Kogan's Jewelry & Gift Shoppe

16378 Euclid Avenue — GLenville 4308

IZVRŠIMO PRVOVRSTNA POPRAVILA NA URAH, PRSTANIH IN ZLATNINI

Vse delo je jamčeno

SUPER CLEANERS

8135 SUPERIOR AVENUE

EKSPERTNO ČIŠČENJE PREPROG

O'Donnell & Wiersch

Kontraktorji za plumberske in grelne naprave

3528 ST. CLAIR AVE. — EN 3572

DR. R. M. BALDWIN

OPTOMETRIST

sporoča, da je otvoril svoj urad za popolno postrežbo za oči na

22050 LAKE SHORE BLVD.

Začasno je urad odprt: Vsak ponedeljek, sredo in petek od 9. do 11. dop.; vsak torek, četrtek in soboto, od 8. do 10. zv.

Pokličite KEnmore 2777 za sestanek

NORTHEAST MOTOR & BODY REPAIR

389 East 156th St.

Barvanje — varenje — popravila na fenderjih in ogrođju

MOTOR—CLUTCH—BRAKES

KE 1577

THOMPSON'S GARAGE

SPOŠNA AVTOMOBILSKA POPRAVILA

15013 ASPINWALL AVE.

GL 7863

ZAKELY'S FRIENDLY SERVICE

MOBIL—MOBILGAS—MOBILUBRICATION
MOTOR TUNE-UP

15214 Lake Shore Blvd., IV 9666

Vaš avto bo vedno pravilno deloval če ga boste pravilno oskrbovali. Pripeljite ga k nam za gasolin, olje in mazanje.

POLACEK ELECTRIC CO.

NAPELJAVA ZIC IN OPREMA ZA ELEKTRIKO

5288 BROADWAY — MI 7670

Mathews Machine Products Co.

Jobbing and Production Machining

958 EAST 72nd ST. — EN 6245

MARKET POULTRY & EGG CO.

1925 W. 24 ST., zadaj za West Side Market

Vsakovrstna ščiščena perutnina za vse prilike
TELEFONSKA NAROČILA TAKOJ IZPOLNIMO
PR 7722

IVANHOE BEAUTY SALON

SEDAJ POD NOVIM VODSTVOM

VELIKONOČNE POSEBNOSTI:

PERMANENT WAVES, \$6.50 in naprej

Damo Cold Waving in barvamo lase ter izvršimo vsa dela v lepoticju

16370 EUCLID AVE. — GLenville 7177

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem!

RALPH'S SOHIO SERVICE

1163 EAST 123rd STREET

Gasolin, olje in avtne potrebnosti

CRYSLER PORRIS CO.

PRODAJALCI DODGE IN PLYMOUTH AVTOV
TER DODGE TRUKOV

9216 SUPERIOR AVENUE

RA 8252

Kekic's Record Shop

5815 SUPERIOR AVE.

Martha Kekic, lastnica

Popolna zaloga hrvatskih in slovenskih plošč po zmer-
nih cenah. — Odprto od 11 zj. do 8. zv.

Metod Mikuž:

Prešeren in partizani

Bilo je še zgodaj pomladi. V dolenskih vinogradih so se trte že solzile, v zatišju zidanice so poizkušale cveteti breskve in partizani, ki so se pravkar vrnili iz nevarne zasede tik nad Mirno pečjo, so trdili, da so slišali že kukavico in da je zapela samo trikrat. Torej še tri leta. Po koledarju je bil cvetni teden, jug je gonil nizke oblake in gozdovi so peli kot veliki in dobro siti čmrlji. Prejšnji dan smo doživeli veliko nesrečo.

Dolgo časa smo uporabljali tisto dobro skrito gozdno pot in še malo si nismo mogli misliti, da je za njo zvedel tudi sovražnik. Veliko ranjenih tovarišev je bilo prenešenih v tistem gozdnem klanecu in vsi so varno prišli v naše bolnišnice na Rogu. Po dveh dneh težkih bojev, ki smo jih imeli na obsežni fronti med Čatežem in Trebnjem, se je brigadi nabralo 15 ranjencev, ki pa jih je srečno spravil na daljnji kočevski Rog močan in dobro oporožen bataljon.

Ko se je bataljon vračal k brigadi, je na kraju, kjer ni nihče pričakoval, padel v močno zasedo, ki je takoj po prvih strelh ubila komandanta. Kot sršeni se je sicer bataljon zagnal za zasedo, jo pregal in raztepel, a to komandanta ni več oživilo. Ležal je kot je padel, v krvi, ki mu je tekla iz napol odprtih ust in iz velike rane na prsih. Pokopali smo ga kot se je spodobilo, najboljša četa v bataljonu je izstrelila zadnji pozdrav in ostal je na pokopališču pri Statem-berku pod mogočno goro Raduljo, ki se je že pripravljala na pomlad in zgodnjo veliko noč.

Drugi dan je prišel v štab brigade po opravih komisar tega bataljona in prinesel tudi pokojnikovo zapuščino, v robec zavito listino in vsakemu takratnemu partizanu dobro znano rdečo knjižico Prešernovih poezij. Vse je bilo okrvavljeno, tudi Prešeren. Na za spoznanje bolj rdeče platnice se je ujela temnejša komandantova kri v velikih lisah, zašla pa je tudi v knjižico samo. Zalila je ves Sonetni venec in ko smo knjižico z vsem spoštovanjem odpirali, smo morali paziti, da listov nismo strgali, kajti včeraj še živa kri, polna življenja, mladosti in neugane sile in želje, prinese boljše in lepše svetu in sebi, se je strčila in dobesedno zapečatila največjo in najlepšo slovensko pesem. Zato nismo delali sile.

Knjižico in listino smo lepo zavili in spravili v brigadni arhiv. Kot so mi pozneje pripovedovali tovariši, je ta velika, dvojna in neprecenljiva dragocenost še dolgo romala, z brigado, pozneje pa so jo morali z vsem štabnim arhivom zakopati, kar je storil sam komandant, komisar in nekaj kurirjev. A ker so prav kmalu za tem padli prav vsi, vemo danes samo to, da te Prešernove poezije leže neke v slovenski zemlji med Stišno in Savo.

Že zdavnaj ne verujem več v rože iz pravljic, vem pa, da je tudi iz teh poezij zrasel najlepši cvet na Slovenskem, ne samo današnji, temveč tudi za jutrišnji dan.

Kje vse je hodil Prešeren z nami in kdo vse ga je bral. Marsikdo je že pozabil ali pa bi pozabil za vselej, da se je v ljudski šoli učil in bral pesmi tega velikega Slovenca in pesnika, pa je tako v partizanih, kje ob ognju skraja prislunil, potem pa verno poslušal Prešernovega velikega duha, njegovo veliko besedo in veliko ljubezen. In ti partizani so bili kmečki fantje in dekleta, delavci, hlapci, pastirji. Ob branju Prešernovih pesmi so zamišljeno gledali v ogenj, ali pa legli vznak in se zagledali v zvezde.

Ni pa bilo to prazno sanjarje-

nje, ki pride, gre in ne zapusti ničesar. Pred očmi partizanov, novih ljudi, je ob silni lepoti in velikih besedi rasel nov, boljši in lepši svet.

Kot takratni uradni časi in tem podobni ljudje niso verjeli, še manj priznali Prešerna, tisto se je od leta 1941 do 1945 upiralo partizanom vse, kar je bilo slabega, grdega, nazadnjaškega. Kajti, hudobija se boji luči, nočna in mrtvaška sova oslepi pred soncem, zato se ga boji in sovraži, črno noče postati belo, ker hoče biti črno.

Osamljen je zapisal Prešeren velike besede o neizčrpnosti moči Slovanov, osamljen je zapel o velikih človeških ljubeznih, ki hoče samo ljubezen, o velikih medsebojni in bratovski ljubeznih, o vnebovpijoči krivici hudobnega sveta do novorojenega človeka, ki nosi samo ta greh, da v krstni knjigi ni zapisan njegov oče, osamljen je zapisal: tja bomo najdlji pot, kjer nje sinovi si prosto volijo vero in postave.

Prešeren je vedel, da je osamljen. A kot velikan po srcu in po duši je pa tudi vedel, da ne piše zastoj. Kar je namreč velikega, resnično dobrega, ne mine nikdar. In res. Prišel je čas, ki je rodil uspešno orožje in orodje, ki je edino moglo začeti, nadaljevati in bo nadaljevalo po Prešernu započeto delo. In to ni

bil in ni nihče drugi kot silno zdravje, veliki optimizem, velika volja delovnih ljudskih množic, sila duha in jasnovidnost njihovega vodstva, Osvobodilne fronte in Partije.

Prišlo je leto 1941 in kot od mrtvih so vstale pred nami Prešernove besede in misli. Vstalo je pa tudi ljudstvo. Ne več kot nekdanji Gubčevski puntarji, temveč, vodeno po iz njih zrastlega vodstva, vodeno po Partiji je odločno zaklicalo na ves glas: le v boju, le v naporih, le v zvestobi samemu sebi in svojemu vodstvu, le v naprej in ne nazaj je zmaga. Gozdovi so se polnili s tistimi, ki jih je poslal resnični narod, z najboljšimi.

Narod je hotel boljše, zato je sprejel borbo, narod je hotel resnično svobodo, zato je šel kravat in umirat. Zato so partizani poslušali z odprtimi usti, očmi, srcem in dušo tudi Prešernovo besedo. Saj jim je kazala pot naprej, nov svet, novo srečo in vodeni od visokega razuma Osvobodilne fronte in Partije so spoznali tudi pot do vsega sveta.

Nič ni torej čudnega, če so patizani vriskali, ko so se zagnjali na juriš in zanimiv slučaj je, da je vprav Prešernova brigada z neustavljivim zaletom zavzela gnezdo domačega nazadnjaštva in hudobnosti trdnjavo Turjak. Noben slučaj pa ni, da ima naš temeljni zakon, ustava, veliko takih prvin, katere je svojemu narodu pokazal že Prešeren.

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

RESNIČNA ZGODBA

(Nadaljevanje s 5. strani)

tepa in da ji tašča, stara sova, greni življenje.

"Cez dva dni je zopet prišla. Ohjela me je in se vrgla na tla: 'Ubijte me, tja doli pa ne več.'"

"Tudi Mirza bi bila rekla tako, če bi bila znala govoriti!"

"Vse te reči so mi začele presedati, in umešnil sem se še za šest mesecev. Ko sem se povrnil... Ko sem se povrnil, sem izvedel, da je pred tremi tedni umrla in da je prišla vsako nedeljo v grad... kakor Mirza. Osem dni pozneje je umrl tudi otrok."

"Njen mož, zviti lopov, je poddedoval. Vse pa kaže tako, da se je pozneje poboljšal, ker je zdaj občinski svetovalec."

Gospod de Varnetot se je še zasmel in pripomnil:

"Naj bo že tako ali tako, do blagostanja sem mu pa le jaz pomagal!"

In gospod živinozdravnik Sejour je nesel v usta kozarček žganja in resno končal:

"Vse, samo take ženske ne!"

TEKMOVANJE APNENIC

Delovni kolektiv apnenice Celje v Zagradu pri Celju je pozval na tekmovanje delavce apnenice v Kresnicah, Zagorju ob Savi in v Hrastniku. Poslal jim je siedeče pismo:

"V zavesti, da bomo s tekmo-

valnim načinom dela dvignili produktivnost, dosegli in prekorčili delovne in tehnične norme, pocenili proizvode itd., pozivamo Vaš delovni kolektiv na tekmovanje po priloženem tekmovalnem programu v proizvodni sezoni tekočega leta.

"Tekmovanje naj bi se začelo 1. marca in trajalo do konca meseca novembra. Posebna tekmovalna komisija, postavljena od Glavnega odbora Enotnih sindikatov, bi naj na koncu vsakega meseca presodila vse tekmovalne podatke in zmagovalcu predala prehodno zastavo, ki bi po končanem tekmovanju prešla v trajno last največkratnemu zmagovalcu."

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

AMERIŠKI BIZNESMENI ZA INVESTICIJE V JAPONSKI

TOKIO, 20. marca—Ambasador George Atcheson Jr., je danes obvestil zavezniški svet štirih velikih sil, da so ameriški podjetniki pripravljeni, da vložijo denar v japonska podjetja, če bodo zagotovljeni o sigurnosti Japonske. Urgiral je svet, naj obvesti Japonce, kakšna industrijska podjetja lahko obratujejo. To je potrebno, da bi Japonci mogli s svojimi pridelki plačati za importirano hrano.

Duluth, Minn. — V bolnišnici St. Mary je dobro prestal operacijo Frank Pucelj iz Elyja.

Popustitev v restrikcijah pri RABI PLINA za HIŠNO GRETJE

(veljavno od 1. aprila 1947)

Največ iz vzroka, ker je sezonsko lepše vreme, ki je navadno s prihodom pomladi, manjša zahteva po plinu omogoča dobavo dovolj veliko, da se lahko popusti v restrikcijah, ki so bile odredene z zasilno naredbo št. 26, vloženo pri Komisiji za javne utilitete v Ohio 6. februarja 1947.

The East Ohio Gas Company je posebno željna odpraviti restrikcije ali omejitve, ki so ovirale ali zakasnevale gradbo novih hiš in stanovanj v teh časih, ko vlada pomanjkanje stanovanj in kjer so, te restrikcije nepotrebne.

Iz teh vzrokov je Utilitetna komisija države Ohio odobrila prošnjo za odpravo zasilne odredbe št. 26. Odprava zasilne odredbe se glasi.

ZASILNA ODREDBA [popravljen]

Veljavna 1. aprila 1947

(26) A. Od 1. aprila 1947, dokler zasilna odredba ni odpravljena ali preklicana, družba ne bo dostavljala plina za grelne naprave, ki so namenjene namesto opreme, ki uporablja drugačno kurivo.

B. V posebnih zdravstvenih slučajih, ki so podprti z potrebnimi dokazi, zadovoljivi za družbo, se točka (A) lahko ublaži.

The East Ohio Gas Company

Vesele velikonočne praznike in obilo piruhov želimo vsem!

PERCY CHROME PLATING CO.

HARD CHROME & CADMIUM PLATING
TOVARNA NA 1076 EAST 74th STREET
URAD NA 1886 EAST 82nd STREET
CE 4295 — EX 1539

NORTHERN OHIO PUMP SERVICE

1204 NORWOOD ROAD
VZPOSTAVIMO IN OSKRBUJEMO OPREMO
OLJNE FIRME

HI-SPEED SERVICE STATION

EAST 74th STREET IN ST. CLAIR AVENUE
POPOLNA OSKRBA VASEGA AVTA
Gasolin, olje in druge potrebščine

AMERICAN METAL TREATING COMPANY

CASE HARDENING

JESSE L. TEEGARDEN

1043 East 62nd St. — HE 4492

THE STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.

970 East 64th Street

W. NAYKOS,

nakupovalni zastopnik

THE GENERAL HEAT TREATING COMPANY

941 ADDISON ROAD
EX 2111 — 2552

TOOL HARDENING
ANNEALING
TEMPERING
STRAIGHTENING
NORMALIZING
DRAWING
CYANIDING
& CARBURIZING, etc.

FORMAL CLEANERS

1194 EAST 79th STREET
HE 3050

Pridemo iskati in nazaj pripeljemo
MI OBRATUJEMO NAŠO LASTNO
CISTILNICO

HOUGH FURNITURE CO.

FINO POHISTVO IN HISNI PREDMETI
RADIO APARATI—KOMBINACIJE—PLOSČE—ITD.
General Electric — RCA — Zenith — Crosley — Philco
Bendix in Gayrod izdelki
8402-04 HOUGH AVENUE — GA 7426
Odrpito ob večerih